

Sygn. akt. IV Ka 391/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Agata Regulska

Sędziowie SSO Dorota Nowińska

SSO Stanisław Jabłoński (spr.)

Protokolant Justyna Gdula

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Tadeusza Kaczana

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2016 r.

sprawy:

1. Ł. K. syna M. i R. z domu W.

urodzonego (...) w miejscowości O.;

oskarżonego o przestępstwa z art. 222§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk, art. 226§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk, art. 190§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk, z art. 222§1 kk i art. 157§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 57a§1 kk, art. 288§1 kk i art. w zw. z art. 57a§1 kk

2. D. B. syna D. i D. z domu S.

urodzonego (...) w miejscowości O.;

oskarżonego o przestępstwa z art. 222§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk, z art. 226§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk, z art. 190§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk

3. M. S. (1) syna A. i G. z domu K.

urodzonego (...) w miejscowości W.

oskarżonego o przestępstwa z art. art. 190§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk, z art. 226§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego D. B. oraz obrońcę oskarżonych Ł. K. i M. S. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Oławie

z dnia 30 grudnia 2015 r. sygn. akt II K 928/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Ł. K. został oskarżony o to, że:

I w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, popychając i uderzając naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego lekarza J. W. podczas pełnienia obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 222 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

II w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego lekarza J. W., kierując do niego słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

III w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził J. W. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonym obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

IV w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził G. R. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

V w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę G. R., kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art.226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

VI w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził M. S. (2) pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

VII w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę M. S. (2), kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

VIII w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego lekarzkę K. C., kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

IX w dniu 7 października 2013 r. w O. działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę M. Z., kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk

X w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził M. Z. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

XI w dniu 7 października 2013 r. w O. działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę L. M., kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

XII w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził L. M. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

XIII w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził Z. G. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonym obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

XIV w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził M. G. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

XV w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, popychając i uderzając ją naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę M. S. (2) podczas pełnienia przez nią obowiązków służbowych i spowodował u niej obrażenia ciała w postaci urazu kończyny górnej prawej z mocnym stłuczeniem barku prawego i nadgarstka prawego wymagających unieruchomienia kończyny na temblaku, które naruszyło czynności narządów ciała, to jest kończyny górnej prawej, na czas powyżej dnia siedmiu,

tj. o czyn z art. 222 § 1 kk i 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

XVI w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, umyślnie zniszczył maskę i szybę przednią, wartości 1.500 zł, samochodu marki P. na szkodę Z. G.,

tj. o czyn z art. 288 §1 kk w zw. z art. 57a § 1kk.

M. S. (1) został oskarżony o to, że:

I w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził G. R. pozbawieniem życia i zdrowia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

II w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę G. R. kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

III w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził M. S. (2) pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

IV w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę M. S. (2) kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art.226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

V w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego lekarza M. O. kierując do niego słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

VI w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził M. O. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

VII w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego lekarza K. C. kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

VIII w dniu 7 października 2013 r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził K. C. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

IX w dniu 7 października 2013r. w O., działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, znieważył funkcjonariusza publicznego pielęgniarkę M. Z. kierując do niej słowa powszechnie uznane za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

X w dniu 7 października 2013 r. w O. działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, groził M. Z. pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 57a § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2015 r., sygn. akt II K 928/13, Sąd Rejonowy w Oławie:

I. uznał oskarżonego Ł. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku, to jest przestępstwa z art. 222§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk i za to na podstawie art. 222§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk wymierzył mu karę 4 /czterech/ miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego Ł. K. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt II, V,VII, VIII,IX,XI części wstępnej wyroku tj., przestępstw z art. 226§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk przyjmując, iż stanowią one ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91§1 kk i za to na podstawie art. 226§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył mu karę 6/sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

III. uznał oskarżonego Ł. K. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt III, IV,VI, X, XII, XIII, XIV części wstępnej wyroku tj., przestępstw z art. 190§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk przyjmując, iż stanowią one ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91§1 kk i za to na podstawie art. 190§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył mu karę 9/dziewięciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

IV. uznał oskarżonego Ł. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt XV części wstępnej wyroku, to jest przestępstwa z art. 222§1 kk i art. 157§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 57a§1 kk i za to na podstawie art. 222§1 kk w zw. z art. 11§3 kk wymierzył mu karę 8/ośmiu/ miesięcy pozbawienia wolności;

V. uznał oskarżonego Ł. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt XVI części wstępnej wyroku, to jest przestępstwa z art. 288§1 kk i art. w zw. z art. 57a§1 kk i za to na podstawie art. 288§1 kk i art. w zw. z art. 57a§1 kk wymierzył mu karę 6/sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 85 kk i art. 86§1 kk wymierzył oskarżonemu Ł. K. karę łączną 1 /jednego/ roku pozbawienia wolności;

VII. na podstawie art. 46§2 kk orzekł wobec oskarżonego Ł. K. nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego Z. G. w kwocie 1000 /tysiąc / złotych;

VIII. na podstawie art. 57a§2 kk orzekł wobec oskarżonego Ł. K. nawiązkę na rzecz pokrzywdzonych J. W., G. R., M. S. (2), K. C., M. Z., L. M., M. G., Z. G. w kwocie po 1000/tysiąc /złotych;

IX. na podstawie art. 63§1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu Ł. K. okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 07-10-2013 r. do dnia 07-12-2013 r., przyjmując, iż jeden dzień zatrzymania jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności; (...)

XVI. uznał oskarżonego M. S. (1) za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt I, III, VI, VIII, X części wstępnej wyroku tj., przestępstw z art. 190§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk przyjmując iż stanowią one ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91§1 kk i za to na podstawie art. 190§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył mu karę 9/dziewięciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

XVII. uznał oskarżonego M. S. (1) za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt II, IV, V, VII, IX części wstępnej wyroku tj., przestępstw z art. 226§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk przyjmując iż stanowią one ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91§1 kk i za to na podstawie art. 226§1 kk w zw. z art. 57a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył mu karę 6/sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

XVIII. na podstawie art. 85 kk i art. 86§1 kk wymierzył oskarżonemu M. S. (1) karę łączną 9/dziewięciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

XIX. na podstawie art. 57a§2 kk orzekł wobec oskarżonego M. S. (1) nawiązkę na rzecz pokrzywdzonych G. R., M. S. (2), M. O., K. C., M. Z., kwoty po 1000/tysiąc /złotych;

XX. na podstawie art. 63§1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu M. S. (1) okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 07-10-2013 r. do dnia 07-12-2013 r., przyjmując, iż jeden dzień zatrzymania jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

XXI. zwolnił oskarżonych od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelacje od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonych. Środek odwoławczy wniesiony w imieniu Ł. K. zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

1) obrazę prawa materialnego, a to art. 57a k.k. w zw. z art. 115 § 21 k.k.

poprzez jego błędną interpretację, wyrażającą się w niedostrzeżeniu, że jego zastosowanie jest możliwe wyłącznie wówczas, gdy sprawca działa przy spełnieniu innych kodeksowych przesłanek - bez powodu lub z oczywiście błędnego powodu, co -w świetle poczynionych ustaleń faktycznych - w niniejszej sprawie nie wystąpiło.

2) obrazę prawa materialnego, a to art. 11 § 2 k.k. w zw. art. 226 § 1 w zw. z art. 190 § 1 k.k. poprzez błędne jego niezastosowanie wynikające z niedostrzeżenia, że pomiędzy czynami opisanymi w pkt II i III, IV i V, VI i VII, IX i X, XI i XII zachodzi jednoczynowy zbieg przepisów, gdyż. sprawca każdorazowo grożąc poszczególnemu z funkcjonariuszy publicznych jednocześnie w lej samej wypowiedzi znieważał go;

3) obrazę prawa procesowego, a to art. 7 k.p.k. polegającą na przekroczeniu granicy swobodnej oceny dowodów mającą postać niepopartego obiektywnym materiałem dowodowym ustalenia, że wartość zniszczonego mienia przez oskarżonego na szkodę Z. G. wynosiła 1500 zł, podczas gdy to ustalenie oparte początkowo zostało wyłącznie oświadczeniu pokrzywdzonego, którego finalnie nie podtrzymał:

4) rażąco niewspółmierność kary orzeczonej w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności o bezwzględnym charakterze, podczas gdy ze względu na cele wychowawcze i społeczne oddziaływanie kary bardziej zasadną byłaby kara ograniczenia wolności polegająca na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na rzecz miejscowej społeczności.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1) wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej każdego z zarzucanych oskarżonemu czynów art. 57a k.k. a w konsekwencji nieorzekanie nawiązek w oparciu o art. 57 a § 2 k.k;

2) przyjęcie, że pomiędzy czynami opisanymi w pkt II i III, IV i V, VI i VII, IX i X, XI i XII zachodzi każdorazowo jednoczynowy zbieg przepisów tj. art. 226 § I k.k. w zw. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k. i na tej podstawie uznanie, że sprawca dopuścił się ciągu przestępstw;

3) zmianę kwalifikacji czynu opisanego w pkt XVI części wstępnej wyroku poprzez przyjęcie, że stanowi ono wykroczenie z art. 124 k.w. i umorzenie postępowania w tym zakresie ze względu na upływ terminu przedawnienia;

4) zmianę orzeczonej kary 1 roku bezwzględnego pozbawienia wolności na karę ograniczenia wolności polegająca na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na rzecz miejscowej społeczności.

Apelacją wniesioną w imieniu M. S. (1), obrońca zarzucił wyrokowi Sądu Rejonowego:

1) obrazę prawa materialnego, a to art. 57a k.k. w zw. z art. 115 § 21 k.k. poprzez jego błędną interpretację, wrażliwą się w niedostrzeżeniu, że jego zastosowanie jest możliwe wyłącznie wówczas, gdy sprawca działa - przy spełnieniu innych kodeksowych przesłanek - bez powodu lub z oczywiście błędnego powodu, co -w świetle poczynionych ustaleń faktycznych - w niniejszej sprawie nie wystąpiło.

2) obrazę prawa materialnego, a to art. 11§ 2 k.k. w zw. art. 226 § 1 w zw. z art. 190 § 1 k.k. poprzez błędne jego niezastosowanie wynikające z niedostrzeżenia, że pomiędzy czynami opisanymi w pkt I i II, III i IV, V i VI, VII i VIII, IX i X zachodzi jednoczynowy zbieg przepisów, gdyż sprawca każdorazowo grożąc poszczególnemu z funkcjonariuszy publicznych jednocześnie w tej samej wypowiedzi znieważał go.

3) rażącą niewspółmierność kary orzeczonej w wymiarze 9 miesięcy pozbawienia wolności o bezwzględnym charakterze, podczas gdy ze względu na cele wychowawcze i społeczne oddziaływanie kary bardziej zasadną byłaby kara ograniczenia wolności polegająca na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na rzecz miejscowej społeczności.

Mając powyższe zarzuty na uwadze, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1) wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej każdego z zarzucanych oskarżonemu czynów art. 57a k.k, a w konsekwencji nieorzekanie nawiązek w oparciu o art. 57 a § 2 k.k.:

2) przyjęcie, że pomiędzy czynami opisanymi w pkt I i II, III i IV, V i VI, VII i VIII, IX i X zachodzi każdorazowo jednoczynowy zbieg przepisów tj. art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 190 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k. i na tej podstawie uznanie, że sprawca dopuścił się ciągu przestępstw;

3) zmianę orzeczonej kary 9 miesięcy bezwzględnego pozbawienia wolności na karę ograniczenia wolności polegająca na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na rzecz miejscowej społeczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacje wniesione zarówno w imieniu Ł. K., jak i M. S. (1) nie zasługiwały na uwzględnienie. Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do stwierdzenia, że Sąd I instancji, stosując się do wskazań procedury karnej, prawidłowo ustalił stan faktyczny, w odniesieniu do którego trafnie zastosował adekwatne przepisy prawa karnego materialnego.

Celem uporządkowania wyводу, w pierwszej kolejności należy odnotować, że obie apelacje podnoszą w znacznej części tożsame zarzuty. Uwaga ta dotyczy zarzucanej obrazy prawa materialnego, a to art. 57a k.k. w zw. z art. 115 § 21 k.k. oraz art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 226 § 1 w zw. z art. 190 § 1. Wobec zbieżności zarzutów sformułowanych w obu apelacjach, Sąd Okręgowy odnosi poczynione w tym zakresie rozważania tak do środka odwoławczego wniesionego w imieniu Ł. K., jak i apelacji wywiedzionej na korzyść M. S. (1). Ponadto, w stosunku do obu oskarżonych obrońca kwestionuje rozstrzygnięcie o karze. Zarzut obrazy prawa procesowego skierowany jest natomiast jedynie do rozstrzygnięcia wydanego wobec Ł. K., w zakresie w jakim miała ona wpływ na ustalenie wysokości szkody wyrządzonej czynem zarzucanym mu w punkcie XVI części wstępnej zaskarżonego wyroku, a w konsekwencji jego kwalifikacją jako przestępstwa typizowanego w art. 288 § 1 k.k.

Przechodząc do oceny zasadności uznania przez Sąd Rejonowy czynów stanowiących przedmiot niniejszego postępowania za występki o charakterze chuligańskim w rozumieniu art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 21 k.k., rozważania należy poprzedzić uwagą, że skarżący kwestionuje wyłącznie jedną z przesłanek kwalifikacji czynu jako chuligański, mianowicie działanie sprawcy bez powodu albo z oczywiście błędnego powodu. Będąc związanym granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów, Sąd Okręgowy ograniczył w konsekwencji badanie zaistnienia podniesionego uchybienia jedynie do tegoż znamienia występku o charakterze chuligańskim. Istnienie pozostałych przesłanek uznania czynu za chuligański nie budzi w rozpoznawanej sprawie wątpliwości.

Autor środka odwoławczego uzasadnia omawiany zarzut okolicznością, że zachowanie oskarżonych powodowane było troską o życie i zdrowie rannego M. S. (1). Sąd Rejonowy istotnie ustalił, że oskarżony M. S. (1) miał rozległą, głęboką ranę cięta ramienia prawego z uszkodzeniem mięśnia. Oskarżeni zgodnie wyjaśniali, że właśnie obawa o stan M. S. (1) i chęć uzyskania natychmiastowej pomocy legła u podstaw ich zachowania. Sąd Okręgowy podziela jednak ocenę działań oskarżonych jako występków o charakterze chuligańskim i to w stosunku do wszystkich

zarzucanych im czynów. Przede wszystkim wyprowadzone przez Sąd Rejonowy z całokształtu materiału dowodowego ustalenia faktyczne nie pozwalają na uznanie deklaracji oskarżonych co do powodu ich działania za okoliczność dyskwalifikującą zastosowanie w konkretnym przypadku konstrukcji prawnej chuligańskiego charakteru czynu. Nie ulega wątpliwości, że to zachowanie oskarżonych zdestabilizowało tryb udzielania pomocy medycznej przez pracowników Szpitala w O., uniemożliwiając m.in. poddanie M. S. (1) wstępnej selekcji ratowniczej. Nie ma zatem racjonalnych przesłanek, by wiązać okazaną przez oskarżonych agresję oraz przemoc słowną i fizyczną z autentyczną chęcią uzyskania pomocy medycznej dla jednego z nich. Świadczy o tym również fakt, że postawa oskarżonych nie uległa zmianie nawet wówczas, gdy pomoc ta była już udzielana M. S. (1). Podejmowane działania ratownicze nie tylko nie skłoniły oskarżonych do zaprzestania kierowania wobec pracowników szpitala gróźb, wyzwisk oraz przemocy fizycznej, ale wręcz zintensyfikowały ich przestępne zachowania. Z perspektywy obiektywizacji oceny motywacji sprawców i współmierności ich reakcji w stosunku do przyczyny zewnętrznej ich zachowania podkreślić należy, że obrażenia M. S. (1) nie zagrażały w rzeczywistości jego życiu i nie wymagały natychmiastowej interwencji lekarskiej. Nie było w jego przypadku wskazań do niezwłocznej interwencji lekarza Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.

W ocenie Sądu Okręgowego analiza akt sprawy wyklucza zewnętrzną przyczynę zachowania oskarżonych, co z kolei prowadzi do uznania, że czyny oskarżonych sprokurowane były raczej wewnętrznymi czynnikami, takimi jak: cechy charakteru sprawców, ich skłonność do agresji, poziom intelektu, stopień przystosowania do funkcjonowania w społeczeństwie, a nadto stan upojenia alkoholowego. Wyrażone przez oskarżonych twierdzenia, że kierowali się troską o życie i zdrowie M. S. (1), stanowią w przekonaniu Sądu następczą próbę usprawiedliwienia własnego karygodnego zachowania, które w rzeczywistości nie miało uzasadnionego powodu, a wynikało z uwolnienia ich pokładów agresji i uzewnętrznienia wyraźnych braków kultury osobistej, na co jedynie poboczny, niewystarczający dla uznania go za prawnokarnie relewantny powód, wpływ miał fakt zranienia jednego z nich.

Nie zasługuje na uwzględnienie również zarzut błędnego przyjęcia w zaskarżonym wyroku wieloczynowości zachowań oskarżonych, które wyczerpywały znamiona określone w przepisach art. 190 § 1 k.k. i 226 § 1 k.k., zamiast postulowanego przez skarżącego zastosowania do poszczególnych par zachowań oskarżonych kwalifikacji z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – jako jednoczynowego zbiegu przepisów. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wyrażone w wyroku z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt II AKa 111/10 (LEX nr 580903, Prok.i Pr.-wkł. 2010/11/10, OSAW 2010/3/179, KZS 2010/7-8/60), dopuszczające możliwość ustalenia i przyjęcia w rozstrzygnięciu, że groźby i znieważające wyzwiska, wypowiedziane w jednym czasie i miejscu, pod adresem tych samych pokrzywdzonych funkcjonariuszy publicznych, nie są zachowaniami tego samego czynu, lecz stanowią dwa czyny (z art. 226 § 1 k.k. i z art. 190 § 1 k.k. albo z art. 224 § 2 k.k., jeżeli celem groźby jest zmuszenie funkcjonariusza publicznego albo osoby do pomocy mu przybranej do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej). Kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku potwierdza zasadność uznania przez Sąd Rejonowy, że każde z opisanych w poszczególnych zarzutach aktu oskarżenia zachowań stanowiło odrębny czyn oskarżonych, przy czym niektóre z nich pozostawały elementami jednego ciągu przestępstw w rozumieniu art. 91 k.k.

Rozstrzygnięcie kwestii podniesionej w apelacji wymaga dokonania wykładni art. 11 § 1 k.k. Zawartość normatywna tego przepisu sprowadza się do nakazu uznawania za jedno przestępstwo jednego (tożsamego), relewantnego prawnokarnie czynu. Źródłem tej relewantności są właśnie normy zawarte w przepisach określających znamiona konkretnych czynów karalnych. To przecież nie całość zachowania się człowieka w określonym wycinku czasu i przestrzeni oceniana jest jako czyn zabroniony, a tylko fragmenty tego zachowania wyodrębnione z perspektywy znamion czynności sprawczych typu czynu zabronionego. Wzajemne usytuowanie tych "wyciętych" fragmentów pozwala z kolei na wnioskowanie co do tożsamości bądź wielości czynów podlegających osądzeniu, a dalej na dokonanie ich właściwej subsumcji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2011 r., sygn. akt III KK 145/11, LEX nr 1112740). O tym zaś, czy i kiedy mamy do czynienia z jednym czynem w rozumieniu art. 11 § 1 k.k., rozstrzyga przede wszystkim znamię czasownikowe, którego użyto do opisu zachowania zabronionego pod groźbą kary (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 czerwca 2015 r., II AKa 95/15, OSASz 2015/3/51-90, Prok.i Pr.-wkł. 2016/1/24, Prok.i Pr.-wkł. 2016/1/22, Prok.i Pr.-wkł. 2016/1/20, KZS 2015/11/49, KZS 2015/11/50, KZS 2015/11/46). Pierwszorzędne znaczenie dla przyjęcia tożsamości (jedności) czynu, o której stanowi art. 11 § 1 k.k., ma

ponadto realizacja przez sprawcę jednego, tego samego zamiaru (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 12 grudnia 2013 r., II AKa 106/13, LEX nr 1416283). Z całą stanowczością nie można zatem uznać za przesądzający dla oceny jedności czynu faktu zwartości czasowej i sytuacyjnej rozpatrywanego zdarzenia, bowiem ocena ta winna być dokonywana w głównej mierze w oparciu o kryteria normatywne, a wśród nich te spośród znamion typu czynu zabronionego, które mają charakter czynnościowy, uzupełnione o znamiona jego strony podmiotowej (por. wyrok Sadu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29 marca 2012 r., II AKa 406/11, OSAW 2013/3/292, LEX nr 1153763, Prok.i Pr.-wkł. 2014/1/27, KZS 2013/10/64). Sąd Okręgowy podziela również wyrażone w jednym z judykatów Sądu Najwyższego stanowisko, że o możliwości przyjęcia jedności czynu rozstrzygają dwa rodzaje kryteriów: subiektywne - obejmujące nastawienie sprawcy, zmierzającego do osiągnięcia tego samego, relewantnego z punktu widzenia prawa karnego, celu - oraz obiektywne, obejmujące w szczególności zwartość miejscową i czasową ocenianego wydarzenia, a także wyodrębnienie zintegrowanych zespołów aktywności sprawcy (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2002 r., I KZP 4/02, OSNKW 2002/5-6/37, Prok.i Pr.-wkł. 2002/7-8/2, OSP 2002/7-8/111, Wokanda 2003/3/20, Biul.SN 2002/4/23).

Przenosząc poczynione wyżej rozważania prawnej natury ogólnej na okoliczności rozpoznawanej sprawy, podkreślić należy kilka różnic pomiędzy typami przestępstw zarzucanych oskarżonym. Po pierwsze, oczywista jest odmiennosc czynności sprawczej obu typów czynów zabronionych, których połączenia węzłem kumulatywnej kwalifikacji prawnej domaga się skarżący. Wszakże czymś diametralnie innym od „grożenia” jest „znieważenie”. Abstrahując od tej – nie wymagającej szerszej analizy - rozbieżności, na odnotowanie zasługuje, że przedmiotem ochrony w przypadku czynu opisanego w art. 190 k.k. jest wolność człowieka, rozumiana jako wolność od obawy popełnienia przestępstwa na jego szkodę lub szkodę osoby mu najbliższej. W przepisie tym chronione jest więc poczucie bezpieczeństwa jednostki. Z kolei przepis art. 226 § 1 k.k. chroni dwojakie dobra prawne: prawidłowe funkcjonowanie instytucji państwowych i samorządowych oraz godność funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej. Zarówno przestępstwo groźby karalnej, jak i znieważenia funkcjonariusza publicznego może być popełnione jedynie umyślnie, jednakże postać zamiaru wykazuje istotne rozbieżności między tymi dwoma typami czynów zabronionych. Sprawca przestępstwa opisanego w art. 190 § 1 k.k. chce wywołać u drugiej osoby obawę, że on albo osoba będąca pod jego wpływem popełni przestępstwo na szkodę pokrzywdzonego lub osoby mu najbliższej, natomiast zamiar popełnienia przestępstwa z art. 226 § 1 k.k. wynika wprost ze znamienia czasownikowego typu czynu zabronionego, mianowicie „znieważenia”, czyli rozmaitego rodzaju zachowań, których wspólną cechą jest to, że wyrażają pogardę dla godności funkcjonariusza publicznego (por. A. Zoll [red.], Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117-277 k.k., LEX 2013).

W ocenie Sądu Okręgowego wypowiedzianie przez oskarżonych zniewag, skierowanych przeciw godności pokrzywdzonych, stanowiło realizację odrębnego impulsu woli, innego niż ten, który zainicjował wypowiedzi oskarżonych mające na celu zastraszenie ich adresatów. Analiza całokształtu zdarzenia nie pozostawia wątpliwości, że oskarżeni mieli pełną świadomość znaczenia wypowiedzianych przez nich słów, przy czym rozróżniali oni cel znieważenia funkcjonariusza publicznego od zamierzonego przez nich wywołania w pokrzywdzonych obawy realizacji kierowanych do nich gróźb. Pomiedzy zarzucanymi oskarżonym zachowaniami, wyczerpującymi znamiona przestępstw typizowanych w art. 190 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k., występują różnice w zakresie atakowanych nimi dóbr prawnie chronionych oraz podjętych czynności wykonawczych. Przede wszystkim jednak zasadnicze znaczenie ma odmienne nastawienie psychiczne sprawców względem poszczególnych fragmentów zdarzenia. Wobec oskarżonych M. S. (1) i Ł. K. nie zostało zatem spełnione subiektywne kryterium tożsamości czynu, niezbędne w świetle przywołanego orzecznictwa Sądu Najwyższego dla możliwości przyjęcia konstrukcji jednoczynowego zbiegu przepisów. W konsekwencji, w analizowanym układzie wykluczona jest ocena zniewag i gróźb wypowiedzianych przez oskarżonych jako jednego czynu, a tym samym jednego przestępstwa, tak jak postuluje to autor środka odwoławczego.

Kolejnym uchybieniem zbadanym przez Sąd Odwoławczy jest zarzucana obraza prawa procesowego, a to art. 7 k.p.k., prowadząca do błędnego zdaniem skarżącego ustalenia, że wartość zniszczonego przez Ł. K. mienia na szkodę Z. G. wynosiła 1500 zł, co skutkowało wadliwą kwalifikacją czynu jako przestępstwa z art. 288 § 1 k.k., a nie wykroczenia opisanego w art. 124 § 1 k.w. Autor apelacji opiera analizowany zarzut na wskazywanej przezeń wartości

całego uszkodzonego pojazdu, która według szacunków obrońcy, uwzględniających ceny rynkowe porównywalnych samochodów, nie przekraczała 1900 zł. Zdaniem skarżącego okoliczność ta świadczy o tym, że „wartość zniszczonych elementów w przedmiotowym, pojeździe może stanowić tylko element tej kwoty.” Dalej obrońca podnosi, że „wartość zniszczonego mienia nie przekracza kwoty rozgraniczającej wykroczenie od przestępstwa” (k. 480). Wynika stąd, że rozpoznawany zarzut koncentruje się wokół wartości uszkodzonego mienia w postaci określonych części samochodu należącego do pokrzywdzonego Z. G., od którego to ustalenia uzależniona była zdaniem obrońcy kwalifikacja zarzucanego Ł. K. czynu.

Podkreślenia wymaga – co, jak się zdaje, uszło uwadze autora środka odwoławczego - że granicę między przestępstwem niszczenia lub uszkodzenia rzeczy a odpowiadającym mu wykroczeniem wyznacza wielkość szkody wyrządzonej zachowaniem sprawcy, nie zaś wartość przedmiotu, na który skierowane było to zachowanie. To od rozmiaru spowodowanej szkody zależy, czy określone zachowanie stanowi występki z art. 288 § 1, czy też wykroczenie określone w art. 124 § 1 k.w. (por. uchwała SN z dnia 19 października 1972 r., VI KZP 41/72, OSNKW 1973, nr 1, poz. 4). Przepis art. 124 § 1 k.w. wyraźnie wskazuje, co jest granicą przewidzianego w nim wykroczenia: określa ją wysokość szkody, a nie wartość uszkodzonej rzeczy. Powyższy przepis nie operuje pojęciem wartości cudzej rzeczy, jak np. art. 119 § 1 k.w., ale pojęciem szkody (por. wyrok SN z dnia 22 października 1998 r., III KKN 146/97, LEX nr 35103, Prok.i Pr.-wkl. 1999/2/16). W świetle wskazanego kryterium uznania przedmiotowego czynu za przestępstwo lub wykroczenie, kwestionowanie przez skarżącego oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy w oparciu o wartość uszkodzonego pojazdu – nie mogło spotkać się z uznaniem instancji odwoławczej, bowiem podniesiona przez obrońcę okoliczność pozostaje prawnie irrelevantna z punktu widzenia znamion czynu zabronionego. Analiza akt sprawy

proceedi nadto do wniosku, że Sąd I instancji, dokonał prawidłowej oceny zeznań pokrzywdzonego, który wskazał, że zlecił naprawę samochodu osobie trzeciej, a koszt tejsze usługi przekroczył 2000 zł (k. 524). Sąd Rejonowy miał ponadto na uwadze treść protokołu oględzin pojazdu (k.10), w którym stwierdzono w samochodzie pokrzywdzonego uszkodzenia maski i dachu oraz szyby. Uszkodzenia te zestawione ze, znanym Sądowi z urzędu, kosztem lakierowania jednego elementu, w wysokości co najmniej 300-400 zł, doprowadziły Sąd I instancji do trafnego ustalenia, że na skutek działania oskarżonego, Z. G. poniósł szkodę w wymiarze 1000 zł (patrz: uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - k. 458). Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia poczynione w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, stwierdzając, że zostały one poprzedzone wszechstronną oceną dowodów, uwzględniającą wskazania doświadczenia życiowego oraz pozostałe dyrektywy płynące z prawa karnego procesowego. W konsekwencji nie budzi wątpliwości Sądu Odwoławczego, że szkoda w mieniu pokrzywdzonego spowodowana działaniem Ł. K. osiągnęła wysokość przekraczającą ustawowy próg kwalifikacji czynu jako przestępstwa z art. 288 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy, rozpoznając sprawę w granicach zaskarżenia i podniesionych w obu skargach odwoławczych zarzutów, poddał kontroli instancyjnej także rozstrzygnięcie o karze wydane wobec M. S. (1) oraz Ł. K.. Zgodnie z poczynionymi wyżej rozważaniami, wykluczona jest możliwość zaakceptowania tezy wysuwanej przez obrońcę, jakoby oskarżenie kierowali się w swych przestępnych działaniach troską o życie i zdrowie M. S. (1). W konsekwencji, tego wyłącznie iluzorycznego powodu zachowania oskarżonych nie można uznać za okoliczność łagodzącą wymiar kary za przypisane im przestępstwa. Z kolei przeprosiny adresowane do pokrzywdzonych ze strony sprawców – jakkolwiek godne pochwały – nie przekreślają w żadnej mierze szeregu czynników wpływających w konkretnym przypadku na surowość kary. Przede wszystkim słusznie Sąd Rejonowy wskazał wysoki stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonym jako determinantę rozstrzygnięcia o karze. Okoliczności takie jak wielość przestępnych zachowań, wielość pokrzywdzonych, wszelkie cechy występku chuligańskiego, uprzednia karalność – z pewnością przemawiają za uznaniem kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy za sprawiedliwą w równej mierze wobec M. S. (1), co względem Ł.

K.. Kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania jest w ocenie Sądu Odwoławczego jedyną, która w rozpoznawanej sprawie spełni wymogi prewencji szczególnej oraz ogólnej, realizując równocześnie represyjną funkcję kary. Nie znamionuje jej przy tym ani nadmierna łagodność, ani zbyttnia dolegliwość. Dlatego też Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uznania, że kara ta jest rażąco niewspółmierna w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Z uwagi na niezasadność zarzutów podniesionych w obu rozpoznanych środkach odwoławczych, jak też ze względu na brak przyczyn uchylecia wyroku branych pod uwagę z urzędu, Sąd Okręgowy orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku.